

maz požívacího práva, jím založeného. Totéž platí i o knihovním vydržení, jehož se žalobci dovolávají. Tohoto neuznává zákon již tím, že nařizuje výmaz užívacích práv v pozemkové knize zapsaných bez ohledu na to, kdy byla zapsána, tudíž bez ohledu na dobu vydržecí. O tom, zda jde o práva užívací, podle ustanovení obecního zřízení v pozemkové knize zapsaná, rozhodl podle Šu 5 knihovní soud, v tomto případě Nejvyšší soud, na základě rozsudku Nejvyššího správního soudu, jímž bylo s konečnou platností rozhodnuto, že jde skutečně o nemovitosti obecního statku. Konečně dovolávají se žalobci 40letého výkonu práva užívacího na důkaz vydržení jako soukromoprávního důvodu. Avšak tu jest uvážiti, že jde o nemovitosti obecního statku, a že všichni žalobci odvozuji právo k výkonu práva užívacího ze smíru z 20. listopadu 1810 výslovně jako nástupci privilegovaných občanů ve V. (privilegierte Insassen) ve smíru tom uvedených. Toto užívání obecního majetku privilegovanými občany bylo důvodem pro uznání, že jde o obecní statek a nikoli o obecní jmění, a tento názor převzal i Nejvyšší soud v uvedeném svém rozhodnutí, jímž povolil výmaz užívacího práva bez ohledu na smír z r. 1810. Nešlo tu proto o držení užívacího práva jako práva soukromého, nýbrž o výkon práva, příslušejícího podílníkům na statku obecním, a práva ta zanikla podle Šu 2 zák. bez ohledu na to, jak dlouho byla vykonávána. V dalším poukazuje se na správné důvody napadeného rozsudku.

Čís. 2436.

Tím, že mohl proti platebnímu příkazu v řízení upomínacím býti podán odpor, podán však nebyl, není vyloučena žaloba o zmatečnost.

(Rozh. ze dne 27. března 1923, R II 76/23.)

Žalobu o zmatečnost podmíněného platebního příkazu, vydaného v řízení upomínacím, odůvodňoval žalobce tím, že platební příkaz nebyl mu se žalobou doručen zákonným způsobem, a že doručení se ve smyslu zákona vůbec nestalo. Procesní soud první stolice žalobu rozsudkem zamítl. Důvody: Žaloba byla zamítnuta, poněvadž není tu podmínek, za nichž je přípustnou žaloba pro zmatečnost (§ 529 c. ř. s.). Hlavním předpokladem přípustnosti této žaloby jest, by napadené soudní rozhodnutí bylo již právoplatným. A základem právoplatnosti soudního rozhodnutí jest v první řadě řádné jeho doručení účastněným stranám. Dle vývodů žalobce samého nelze v tomto případě mluvit o řádném doručení platebního příkazu. Není tu počátku, od něhož by lhůta k oprávnému prostředku mohla počítati. Platební příkaz s hlediska, určeného skutkovým přednesem žalobním, nelze pokládati za právoplatný. Stala-li se pak závada při doručení žaloby, která odporuje předpisům Šu 106 c. ř. s., jest nastoupiti k jejímu odstranění jinou cestu, než jest tato žaloba. Rekursní soud k odvolání (správně rekursu) žalobcovu zrušil napadené usnesení a vrátil věc prvnímu soudu, by, vyčkaje pravomoci, o ní dále jednal a ji rozhodl. Důvody: Dle tvrzení žalobce nebyl mu platební rozkaz doručen k vlastním rukám

(§ 7 upomínacího řízení), nýbrž v jeho nepřítomnosti ihned uložen na poště, ač c. ř. s. (§ 106 odstavec druhý) pro tento případ stanoví jiný postup (písemná výzva; nový pokus doručení a teprv uložení písemnosti). Mimo to byla v tomto případě nesporně vedena exekuce z tohoto platebního rozkazu proti žalobci. Jsou-li tato tvrzení správná, jsou i zákonné podmínky žaloby pro zmatečnost splněny; neboť žalobce nebyl zastoupen v řízení upomínacím (nezákonným postupem doručovacím) a platební rozkaz nabyl formální právní moci, neboť stal se podkladem pro pravoplatně povolenou exekuci. Nelze namítnouti, že žalobce může i pouhým odporem zrušiti platební příkaz, poněvadž lhůta k podání odporu běží teprv ode dne platného doručení; neboť soud první stolice povolil již pravoplatně na základě tohoto exekučního titulu exekuci; je proto svým pravoplatným usnesením vázán. Při tom je lhostejno, že žalobní návrh obmezuje se na neplatnost platebního příkazu a nevztahuje se na povolenou exekuci. Procesní soud první stolice v tomto případě se nezabýval skutkovou otázkou tohoto sporu (způsob doručení, lhůta k podání žaloby), ač strany v tom se neshodují. Byla proto věc vrácena první stolicí (srovnej zejména GlU. n. ř. 3833 a Právník 1908 713). O přípustnosti žaloby pro zmatečnost, odmítá-li se tato žaloba, má býti rozhodnuto usnesením, byť i toto usnesení bylo vydáno v ústním líčení (§§ 538, 543 c. ř. s., Ott: Úvod III. str. 154).

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Doručení žaloby i platebního příkazu v řízení upomínacím jest částí soudního řízení; nebyl-li tedy platební příkaz se žalobou řádně dle §u 106 c. ř. s. žalovanému doručen, nebyla žalovaná strana v řízení zastoupena (§ 529 čís. 2 c. ř. s.). Když přes toto nesprávné doručení byla žalobcem, nynížším žalovaným, povolena na základě platebního příkazu exekuce proti nynížšímu žalobci, byl soudem exekučním platební příkaz považován za pravoplatný. Může proto strana, v dřívějším sporu nezastoupená, nynížší žalobce, podat žalobu pro zmatečnost, ač jsou-li zde další podmínky žaloby té, nanejšk zachována-li lhůta §u 534 c. ř. s. Tím, že mohl proti platebnímu příkazu býti podán odpor a že podán nebyl, není použití žaloby pro zmatečnost dle §u 529 c. ř. s. vyloučeno. Posoudil tedy rekursní soud správně otázku přípustnosti žaloby pro zmatečnost.

Čís. 2437.

Zajištění půdy drobným pachtýřům (zákon ze dne 27. května 1919, čís. 318 sb. z. a n.).

Domovní zahrádky nejsou zemědělským pozemkem, pachtýři trávy z nich nepřísluší požadovací nárok.

Požadovací nárok vztahuje se i na meze mezi pozemky, třebas nebyly propachtovány.

Byly-li do vlastnictví přiznány meze, jež pachtýř neměl spachto-